

**CURTEA SUPRĂMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Dmitri Ianac,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Ianac împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva hotărârii din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-825/23
NR. PIGD 2-22154040-01-3ra-09082023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.

Recurentul nu a invocat expres niciun temei de drept prevăzut de art. 246 din Codul administrativ (în redacția în vigoare până la 01 septembrie 2023) ce ar determina admisibilitatea recursului în raport cu motivele invocate. Dezacordul recurentului cu hotărârea instanței ierarhic inferioare nu constituie temei de casare a acesteia.

Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Minciuna, I. Dutca, E. Palanciuc,

06 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de
Dmitri Ianac,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 octombrie 2022, Dmitri Ianac a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, concretizată ulterior la 02 februarie 2023, prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 1-194/2002 din 22 septembrie 2022 „Cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022, adoptată în privința lui Dmitri Ianac” și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-59/2022 din 13 mai 2022.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că activează în organele Procuraturii din anul 2003. Prin ordinul Procurorului General nr. 1116-p din 05 august 2016 a fost numit în funcția de procuror în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Ceadâr-Lunga.

3. Prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022, în rezultatul examinării cauzei disciplinare intentate în privința sa, s-a constatat că a comis abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit.a),b) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 (Legea nr.3/2016) și i s-a aplicat sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment. Drept urmare a examinării contestației depuse împotriva hotărârii nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022 a Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor la 22 septembrie 2022 a adoptat hotărârea nr-1-194/2022 privind respingerea acesteia cu menținerea hotărârii contestate

4. Totodată, a menționat că în contextul dispozițiilor art. 20 alin. (7) din Legea nr.3/2016, nu poate participa la concursuri privind avansarea în carieră de procuror, din motiv că are sancțiune disciplinară nestinsă. Iar art. 35 alin. (4) din aceeași Lege stipulează că nu pot fi aplicate măsurile de încurajare procurorilor, în privința cărora este pornită o procedură disciplinară sau care au sancțiuni disciplinara nestinse.

5. Reclamantul a indicat că deciziile sunt ilegale, deoarece nu există motive pentru care să fie tras la răspundere disciplinară. A exprimat dezacordul cu argumentele indicate în decizia Inspecției procurorilor din 07 februarie 2022 și hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-59/2022 din 13 mai 2022, presupusa încălcare a articolului 7 și a articolului 22 din Codul

de procedură penală, în dosarul penal nr. 2019398002. Or, la 19 februarie 2019, la data începerii urmăririi penale în temeiul art.327 alin.(2) alin.b¹) din Codul penal, nu existau anumite hotărâri în sensul la art.22 alin.(1) din Codul de procedură penală în privința persoanei vizate. Urmărirea penală în dosarul menționat a fost pornită în baza plângerii părții vătămate, precum și în rezultatul consultărilor cu Secția de control al urmăririi penale a Procuraturii Generale, în scopul calificării suplimentare, mai exacte și corecte a acțiunilor persoanei, împotriva căreia anterior a fost pornit dosarul penal nr. 2019398001 în temeiul art. 332 alin.(1) din Codul penal, privind falsificarea actelor oficiale de către o persoană publică. În cadrul urmăririi penale pornite în baza art.327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal, s-a stabilit că în urma falsificării actelor oficiale de către persoana în privința căreia a fost intentat dosarul penal, a fost încălcat dreptul constituțional a părții vătămate la protecția împotriva infracțiunii, care include dreptul de a lua în considerare plângerea sa cu privire la infracțiunea săvârșită, de a efectua o investigație completă, obiectivă și cuprinzătoare a plângerii sale de către organele de drept competente ale statului și de a repara prejudiciul cauzat acestuia prin infracțiune. Astfel, în temeiul art. 113 alin.(1) din Codul penal a hotărât să emită ordonanța de punere sub învinuire a persoanei vizate în temeiul art.327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal și să trimită cauza penală nr.2019398002 în instanța de judecată. În rezultatul acțiunilor întreprinse în cadrul urmăririi penale în dosarul nr. 2019398002, nu a fost în niciun caz încălcat principiul netragerii la răspundere penală a unei persoane pentru aceeași faptă, întrucât în acest caz există concursul ideal de infracțiuni prevăzut la art.327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal și art.332 alin.(1) din Codul penal. Motivele privind încălcarea pct. 4.3 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 15 mai 2017 sunt nesemnificative și incorecte, întrucât în conformitate cu art.7 alin. (7) din Codul de procedură penală, hotărârile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție în chestiunile privind aplicarea prevederilor legale în practica judiciară au caracter de recomandare, dar nu obligatorii pentru organele de urmărire penală și instanțele judecătorești.

6. Reclamantul a reiterat că prin hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3- 59/2022 din 13 mai 2022, i s-a aplicat o sancțiune disciplinară pentru abaterile săvârșite în cursul urmăririi penale în dosarul nr. 2019398002. Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor în hotărârea sa, a constatat ca fiind plauzibile constatările Inspecției cu privire la faptul încălcării prevederilor art. 22 alin. (1), (2) din Codul de procedură penală, la pornirea urmăririi penale în cauza nr. 2019398002, precum și efectuarea în continuare a urmăririi penale în această cauză cu expedierea în instanța de judecată, fiind încălcat principiul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă, or, a fost pornită cauza penală nr.2019398001 care deja era expediată în instanța de judecată (04 februarie 2019) la momentul pornirii urmăririi penale în cauza nr. 2019398002 (19 februarie 2019).

7. De asemenea, a remarcat că urmărirea penală în dosarul nr. 2019398002 s-a desfășurat în perioada 19 februarie 2019 (data începerii urmăririi penale) până la 18 martie 2019 (data trimiterii cauzei penale în judecată). Conform art.40 alin.(1) din Legea nr.3/2016, procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de un an de la data comiterii abaterii disciplinare, iar alineatul 3 al aceluiași articol stipulează că prin excepții de la prevederile alin.(1), în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii respective. De la momentul în care a săvârșit presupusele abateri în cursul urmăririi penale în dosarul penal nr. 2019398002 din 18 martie 2019 până la 13 mai 2022, data emiterii hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2022, au trecut mai mult de 3 ani, ceea ce denotă că deja procedura disciplinară ar fi trebuit să fie încetată pentru aceste motive.

8. Reclamantul a mai indicat că nu au fost specificate ce acțiuni concrete a săvârșit la 27 mai 2021 care pot fi calificate în baza art. 38 lit.a),b) din Legea nr.3/2016 sub forma îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și aplicarea necorespunzătoare a legislației. De fapt, la etapa cercetării judecătorești a cauzei penale nr. 2019398002 la care într-adevăr a participat s-au audiat doar declarațiile părților, cercetarea judecătorească nefiind terminată. Astfel, nu a luat anumite hotărâri și nu și-a expus nicio poziție referitor la vinovăția sau nevinovăția inculpatului, despre existența sau lipsa în acțiunile acestuia a componentei de infracțiune, nu a luat cuvântul în susținerile verbale și nu a cerut pedeapsă, adică nu a comis nici un fel de acțiuni, care ar putea fi interpretate ca o continuare a încălcărilor disciplinare. Cu reprezentarea învinuirii de stat în continuare în cauza penală enunțată, prin dispoziția Procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia nr. 200 din 17 iunie 2021 a fost înputernicit alt procuror, în privința căruia la 22 septembrie 2022 Consiliul Superior al Procurorilor a stabilit comiterea abaterilor disciplinare în baza art. 38 lit.a),b) din Legea nr.3/2016, de fapt, pentru aceleași norme legale incriminate și în cazul său, doar că la etapa cercetării judecătorești. Drept urmare, aceste circumstanțe dovedesc ilegalitatea hotărârilor contestate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Dmitri Ianac împotriva Consiliului Superior al Procurorilor cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-194/2022 din 22 septembrie 2022 și hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-59/2022 din 13 mai 2022.

10. Pentru a hotărî astfel, în privința netemeinicii acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată raportând prevederile art. 224 alin.(1) lit. f), art.219 alin.(1), art.220 alin.(1), art.221 alin.(1), art.93, art. 21, art. 22, art.

194 alin.(1), art.118, art. 119 alin.(1),(2), art.120 alin.(1) din Codul administrativ, pct.9.10 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-225/16 din 14 septembrie 2016, art.125¹ alin.(3) din Constituția Republicii Moldova, art. 86 alin. (3) din Legea nr.3/2016, pct. 81 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12 - 228/16 din 14 septembrie 2016, art. 37 lit. b) din Legea nr. 3/2016, pct. 2.1 din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, aprobat prin ordinul Procurorului General nr.19/35 din 29 iulie 2016, art. 46 alin. (1), art. 6 alin. (3) lit. a), c) și d) din Legea nr.3/2016, art. 254 alin. (1) din Codul de procedură penală pct. 6, pct. 6.1, pct.6.1.1 și pct. 6.1.4 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016, art. 38 lit. a) și b) din Legea nr.3/2016 la circumstanțele cauzei, a reținut că temeiuri de anulare a hotărârii contestate în ședința de judecată nu au fost stabilite. Or, hotărârea a fost emisă cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, competenței și procedurii.

11. Prin urmare, instanța de judecată a respins ca neîntemeiat argumentul reclamantului Dmitri Ianac precum că hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-194/2002 din 22 septembrie 2022 „Cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022, adoptată în privința lui Dmitri Ianac”, este neîntemeiată, iar astfel neîntemeiat fiind respinsă contestația procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ceadîr-Lunga, Dmitri Ianac, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022, prin care s-a aplicat procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ceadîr-Lunga, Dmitri Ianac, sancțiunea disciplinară-avertisment. A notat că Consiliul Superior al Procurorilor just a stabilit ca fiind plauzibile constatările Inspecției cu privire la faptul încălcării de către procurorul Dmitri Ianac, a prevederilor art. 22 alin. (1)-(2) din Codul de procedură penală, la pornirea urmăririi penale în cauza penală nr. 2019398002, precum și efectuarea în continuare a urmăririi penale în această cauză cu expedierea acesteia în instanța de judecată, fiind astfel încălcat principiul „de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori”. Or, pe același fapt de către procurorul Dmitri Ianac a fost pornită cauza penală nr. 2019398001, care deja era examinată în instanța de judecată (04 februarie 2019) la momentul pornirii urmăririi penale în cauza nr. 2019398002 (19 februarie 2019). Iar în aceste circumstanțe nu poate fi acceptat argumentul procurorului Dmitri Ianac că scopul pornirii urmăririi penale în cauza nr. 2019398002 a fost cel de concretizare și calificare mai precisă a acțiunilor lui V.P.

12. Mai mult ca atât, ca rezultat al îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu și aplicării necorespunzătoare a legii din partea procurorului Dmitri Ianac, inițial prin sentința din 23 septembrie 2021 a

Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești, V.P. a fost recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal și condamnat la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, deși, în privința acestuia exista hotărâre pe același fapt a Judecătoriei Comrat din 23 martie 2021, prin care procesul penal intentat împotriva lui V.P. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) din Codul penal a fost încetat, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Iar ulterior prin decizia din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, sentința din 23 septembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești a fost casată, fiind încetat procesul penal în privința lui V.P. de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, din motiv că există o hotărâre definitivă în privința aceleiași persoane pe aceeași faptă. Măsura preventivă-arestarea preventivă a fost anulată cu eliberarea de sub strajă a inculpatului din sala de judecată.

13. Astfel, instanța ierarhic inferioară a stabilit că toate aceste elemente sunt în măsură să demonstreze că procurorul Dmitri Ianac a avut în acest caz o conduită procesuală lipsită de onestitate, orientată spre a conferi artificial situației examinate un alt profil decât cel confirmat prin dovezile administrate. Iar astfel, Consiliul Superior al Procurorilor întemeiat, prin hotărârea nr. 1-194/2002 din 22 septembrie 2022, a respins contestația procurorului șef în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ceadîr-Lunga, Dmitri Ianac, depusă împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022, prin care s-a aplicat procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ceadîr-Lunga, Dmitri Ianac, sancțiunea disciplinară-avertisment. Or, conform cadrului normativ, procurorul atunci când analizează cazurile aflate în gestiunea sa, este obligat să se conducă strict de lege și să aprecieze probele administrate, dar nu supozițiile sale subiective. În acest sens propria convingere trebuie să fie expresia atitudinii oneste și obiective, iar motivările incluse în hotărârea adoptată de către procuror trebuie să arate parcursul raționamentului logico-juridic format de procuror, care l-a determinat să își formuleze concluziile pe caz. Iar prin prisma art.27 alin.(1) din Codul de procedură penală, legea este strictă și permite procurorului o marjă foarte mică de discreție, condițional de garanții exhaustive care să ghideze adoptarea deciziilor procesual-penale. Legiuitorul a consolidat această poziție exigentă inclusiv și în art.101 din Codul de procedură penală, stabilind expres că organul de urmărire penală sau, după caz, judecătorul au obligația de a-și forma propria convingere în urma examinării în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv a probelor, călăuzindu-se de lege. Or, procurorul Dmitri Ianac avea sarcina prescrisă de lege, de a contribui la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății. Întrucât, principiul legalității, constituie o componentă

fundamentală a statului de drept, ce vizează necesitatea ca autoritățile publice, în speță, procurorul să își exercite corect și obiectiv întreg spectrul de atribuții legate de măsurile speciale de investigații, fără să le rezume simplificat doar la depunerea demersului și obținerea autorizației din partea judecătorului de instrucție. Deși obiectul art.8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale îl constituie protecția persoanei împotriva unei imixtiuni arbitrare din partea autorităților publice, aceasta nu înseamnă că statul are doar obligații negative, de a se abține de la asemenea ingerință.

14. La fel, Consiliul Superior al Procurorilor întemeiat a respins pretenția contestatarului cu referire la expirarea termenului de aplicare a sancțiunii disciplinare, întrucât analizând materialele cauzei s-a constatat că acțiunile procurorului Dmitri Ianac în cadrul cauzei penale nr. 2019398002 au avut un efect continuu, cu o întindere în timp din data de 19 februarie 2019 - momentul pornirii ilegale a urmăririi penale și până la data de 27 mai 2021, data participării procurorului Dmitri Ianac la judecarea cauzei nr. 2019398002, etapa cercetărilor judecătorești. Iar ulterior, prin ordinul Procurorului General din 16 iunie 2021, procurorului Dmitri Ianac i-a fost acordat concediu pentru îngrijirea copilului, iar prin dispoziția procurorului-șef interimar al Procuraturii UTA Găgăuzia, Victor Cilcic, din 17 iunie 2021, reprezentarea acuzării în privința lui V.P. a fost dispusă procurorului Liudmila Bratan. Respectiv, momentul consumării abaterii disciplinare comise de procurorul Dmitri Ianac se calculează din data de 27 mai 2021. Iar întrucât abaterile disciplinare comise de către procurorul Dmitri Ianac sunt în legătură cu activitatea procesuală, respectiv este aplicabil art. 40 alin. (2) din Legea nr. 3/2016, care prevede că, prin excepție de la prevederile alin.(1), în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii respective. În cazul constatării abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit.e¹), termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 1 an de la data devenirii irevocabile a hotărârii instanței naționale sau internaționale, dar nu mai târziu de 5 ani de la data comiterii abaterii respective.

15. Astfel, instanța de judecată a menționat că alegațiile reclamantului referitor la expirarea termenului de tragere la răspundere disciplinară, nu au fost probate, deci sunt neîntemeiate și reprezintă percepția subiectivă a lui Dmitri Ianac, fapt care combate toate argumentele de posibilă absolvire a procurorului de pedeapsă.

16. Totodată cu privire la argumentul reclamantului ce țin de independența procurorului conform art.33 și 34 din Legea nr.3/2016, instanța a notat că principiul independenței procesuale a procurorului reprezintă un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil. Or, acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind posibilitatea de a acționa după propria voință, deoarece independența procurorilor nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta fiind o garanție acordată cetățenilor spre a le

confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii, norma care este susținută de standardele internaționale și se regăsește în pct.6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27 mai 2016.

17. Instanța a apreciat ca fiind declarativ argumentul reclamantului precum că autoritatea publică nu a stabilit întrunirea elementelor constitutive ale abaterii disciplinare imputate procurorului Dmitri Ianac, respectiv latura obiectivă și subiectivă. Însă Consiliul Superior al Procurorilor s-a limitat doar la enunțarea declarativă despre existența unei abaterii disciplinare în acțiunile procurorului, fără ca să confirme prin probe intenția de a încălca prevederile legale, adică dacă există rea-credință în pretinsa calificare eronată a faptei prejudiciabile comise de către inculpat sau neglijența gravă.

La acest capitol, a notat că Consiliul Superior al Procurorilor în baza analizei detaliate a actelor și lucrărilor procedurii disciplinare a reținut, în esență, că modul în care a acționat reclamantul privitor la spețele vizate excedează cadrul admisibil al unei erori izvorâte din cunoașterea insuficientă a unor probleme de interpretare juridică sau, eventual, de schimbare a practicilor judiciare. Or, Consiliul Superior al Procurorilor nu a făcut calificări juridice, nu s-a expus pe fond referitor la hotărârile procesual-penale adoptate de procurorul Dmitri Ianac, deoarece relevanța și temeinicia acestora se verifică în ordinea ierarhică și/sau judiciară, ci doar a apreciat conduita procesuală a acestuia, la modul în care s-a raportat la atribuțiile procesuale ale unui procuror, fundamentate pe independența acestuia la efectuarea urmăririi penal.

18. Completul pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a subliniat că controlul judecătoresc efectiv impune instanței de judecată obligația să verifice legalitatea actului administrativ individual defavorabil și din optica respectării principiului proporționalității, citând în context art. 21 din Codul administrativ. Astfel, a menționat că în principiu, ingerința în drepturile persoanei în cazurile și condițiile stabilite de lege, însă aceasta trebuie să fie proporțională. Conform art. 29 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

19. În acest context, instanța cu referire la argumentul reclamantului privind aplicarea de către Consiliul Superior al Procurorilor unei măsuri disproporționale în lipsa unui scop legal definit, a reținut că respectarea principiului proporționalității este un element intrinsec al postulatului constituțional, Republica Moldova este un stat de drept (art. 1 din Constituția

R.M.). Principiul proporționalității se referă la faptul că măsurile prin care se efectuează o ingerință în drepturile persoanei ar trebui folosite cu atenție și numai atunci când este cu adevărat urgent. Prin urmare, puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar. Din aceste motive, principiul proporționalității este adesea denumit „interdicția excesului”. În substanță, principiul proporționalității este un „mijloc de cântărire” atunci când autoritatea publică intervine prin activitatea administrativă în drepturile persoanei. Testul de proporționalitate se realizează pe verticală și cuprinde anumite elemente. Potrivit algoritmului de verificare a proporționalității, testul eșuează și actului administrativ individual este ilegal, dacă cel puțin lipsește un element. În așa fel, o măsură oficială întreprinsă de autoritățile publice și este proporțională dacă: - are un scop legitim;- este potrivită;- necesară; - rezonabilă. În acest context, instanța de judecată a conchis că măsura oficială întreprinsă de Consiliul Superior al Procurorilor este prevăzută de lege, corespunde scopului legitim, fiind una potrivită, necesară și rezonabilă, corespunzând prevederilor art. art. 21 alin. (3) și 29 din Codul administrativ. La emiterea hotărârii contestate s-a respectat și dreptul discreționar al Consiliului Superior al Procurorilor, fiind luate în considerare toate faptele relevante, fiind respectate limitele legale ale dreptului discreționar, iar dreptul discreționar fiind exercitat conform scopului acordat prin lege.

20. În ceea ce vizează argumentul reclamantului privind lipsa motivării și necorespunderea cerințelor de legalitate, instanța de judecată a relevat că în motivarea hotărârii contestate se conțin motive de fapt și de drept care ar justifica concluziile stipulate de membrii Consiliului Superior al Procurorilor, conform prevederilor art.118 și 119 din Codul administrativ. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-194/2002 din 22 septembrie 2022 „Cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022, adoptată în privința lui Dmitri Ianac” și hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-59/2022 din 13 mai 2022, sunt motivate, legale și întemeiate, adoptate cu respectarea normelor de drept material și procedural. Iar prin urmare, argumentele reclamantului Dmitri Ianac nu pot fi reținute la caz, deoarece ultimul interpretează eronat normele de drept și situația de fapt. Or, simpla nemulțumire a reclamantului cu actul administrativ individual, nu atrage după sine anularea în partea contestată a acestuia.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. La 18 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.99), Dmitri Ianac a depus recursul motivat împotriva hotărârii din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii contestate, pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii în contencios administrativ. Totodată, a solicitat să fie anunțat despre data și ora examinării recursului.

22. În susținerea recursului s-a invocat că Curtea de Apel Chișinău a apreciat greșit probele din cauză, iar hotărârea este neîntemeiată. Reiterând în esență circumstanțele redată în acțiunea înaintată, reclamantul suplimentar cu referire la art. 70 din Legea nr.3/2016 și pct. 9.11 lit.a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor din 14 septembrie 2016, a menționat că dacă plângerea este respinsă și hotărârea Colegiului de disciplină și etică rămâne în vigoare, Consiliul Superior al Procurorilor nu poate aduce modificări temeiurilor de fapt și de drept stabilite în această hotărâre. Însă Consiliul Superior al Procurorilor, prin hotărârea din 22 septembrie 2022 a modificat efectiv în mod ilegal hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-59/2022 din 13 mai 2022, care este un act administrativ individual, prin care s-a stabilit abatere disciplinară și aplicarea pedepsei disciplinare pentru aceasta. Instanța de judecată nu a luat în considerare că la 20 mai 2021 a participat doar la etapa cercetării judecătorești în dosarul penal, care nu a fost finalizată. La această etapă nu a luat nicio hotărâre și nici măcar nu a exprimat nicio poziție cu privire la vinovăția sau nevinovăția inculpatului, prezența sau lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile acestuia, nu a participat la dezbateri judiciare și nu a cerut pedeapsă, adică nu a săvârșit nicio acțiune care să poată fi interpretată ca o continuare a săvârșirii abaterilor disciplinare, prevăzută la art.38 lit. a), b) din Legea nr. 3/2016. Mai mult, la ședința de judecată din 20 mai 2021 a solicitat instanței să anunțe o întrerupere pentru a anexa la dosarul penal sentința în privința lui V.P., în vederea formulării ulterioare, concretizării poziției procuraturii în dezbaterile judiciare, inclusiv cu scopul de a nu fi tras la răspundere penală V.P. pentru aceeași faptă, aspect confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată. Totuși, ședința de judecată în cauza penală programată pentru 27 mai 2021, nu a avut loc din cauza absenței inculpatului, iar ulterior a participat al procuror, cu care a fost continuată și finalizată cercetarea judecătorească în cauza penală.

23. La 17 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia recursului depus, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (f.d.106-107).

24. La 28 august 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d. 108), intimatul Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul reprezentantului Iulian Gainaru, a depus referință la recurs, solicitând declararea acestuia inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura

contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

26. Art.XI din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023:

„(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art.VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție la examinarea admisibilității recursului va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării acestuia.

28. Art. 244 din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

29. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

30. Art. 246 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2);
- f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art.244 alin.(2), art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Referitor la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul hotărârii la 20 martie 2023. Prin intermediul poștei electronice (f.d.103), la 24 iulie 2023

instanța ierarhic inferioară a notificat hotărârea motivată. Astfel, recursul a fost depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

32. În ceea ce vizează solicitarea recurentului de a fi anunțat despre data și ora examinării recursului, instanța de recurs menționează că având în vedere că examinarea cauzei în ordine de recurs se realizează în lipsa participanților la proces, data și ora ședinței pentru examinarea acesteia se plasează pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție, care poate fi accesată inclusiv de participanții la proces.

33. Din analiza prevederilor legale enunțate supra rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, dar urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

35. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

36. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

37. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten vs. Norvegia, hotărârea din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

38. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

39. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Dmitri Ianac.

40. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Dmitri Ianac.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă